

NORGES OFFISIELLE STATISTIKK. VIII. 186.

KOMMUNEVALGENE

1931.

(*Élections en 1931 pour les conseils communaux et municipaux.*)

Utgitt av
DET STATISTISKE CENTRALBYRÅ.

OSLO.

I KOMMISJON HOS H. ASCHEHOUG & CO.

1932.

Kommunevalgene 1907 med oplysninger om valgene i 1901 og delvis
i 1904 se Norges Offisielle Statistikk, rekke V, 61; *Kommunevalgene 1910*
1913, 1916, 1919, 1922, 1925 og 1928, se rekke V, 137, rekke VI, 12, 110 og
189, rekke VII, 78 og 192, og rekke VIII, 93.

Arbeidernes Aktietrykkeri, Oslo.

Innhold. Table des matières.Side
(pages).

Innledning. — <i>Introduction</i>	5
Tabell 1. Kommunevalgene i landdistriktene. Sammendrag fylkesvis. — <i>Élections aux conseils communaux dans les districts ruraux, par préfecture</i>	14
— 2. Kommunevalgene i byene. — <i>Élections aux conseils municipaux des villes</i>	18
— 3. De offisielle valglisters stemmetall og representantenes fordeling på de forskjellige partigruppers lister ved forholdsvalgene i bygdene. Sammendrag fylkesvis. — <i>Élections proportionnelles dans les districts ruraux: nombre de voix des bulletins valables et représentants élus répartis sur partis, par préfecture</i>	22
— 4. De offisielle valglisters stemmetall og representantenes fordeling på de forskjellige partigruppers lister ved forholdsvalgene i byene. — <i>Élections proportionnelles dans les villes: nombre de voix des bulletins valables et représentants élus répartis sur partis</i>	26

Innledning.

Det Statistiske Centralbyrå har tidligere offentliggjort resultatet av kommunevalgene i 1907, 1910, 1913, 1916, 1919, 1922, 1925 og 1928. Om valgene i 1901 og delvis 1898 har Tallak Lindstøl utarbeidet en meget inngående statistikk, som er trykt som bilag nr. 9 til formannskapslovkomiteens innstilling. En del av hovedtabellene i denne er tatt med i den offisielle statistikk for 1907. I årgangen 1907 er dessuten tatt med en del oversikter over resultatet av valgene i 1904, omfattende de aller fleste landsogn og byer.

10 juli 1925 fikk man ny lov om kommunevalgene, felles for bygder og byer. Denne lov har dannet grunnlaget for kommunevalgene 1925, 1928 og 1931. Reglene for de kommunale valg og stortingsvalgene blev ved denne lov gjort mest mulig ensartet.

Ved Stortingets beslutning av 8 mars 1920 blev grunnlovens § 60 forandret slik at den lyder: «Hvorvidt og under hvilke former de stemmeberettigede kan avgå sine stemmesedler uten personlig fremmøte på valgtingene bestemmes ved lov». I henhold til denne grunnlovsbestemmelse ophevet loven av 1 mai 1931 om kommunevalgene bestemmelsen om forfallsinstitusjonen ved disse valg og innførte adgangen til forhåndsavstemning en viss tid før valget. Velgeren må ved personlig fremmøte hos en offentlig stemmemottager erklære at han vil være hindret fra å møte på valgtinget enten ved ~~fra vær fra~~ valgsognet i den for stemmegivningen bestemte tid eller ved offentlig gjøremål innen valgsognet.

De statistiske oppgaver over kommunevalgene 1931 blev samlet inn ved hjelp av et skjema som er godkjent av Justisdepartementet. Besvarelse er kommet inn fra alle valgsogn.

Efter oppgave fra Justisdepartementet er imidlertid omvalg hittil (medio april 1932) bestemt i 16 valgsogn. For flere av disse er oppgave over omvalget ikke kommet inn. Opgavene på grunnlag av det første (omstyrtede) valg er i disse tilfelle benyttet i tabellene.

Man skal i det følgende gi en kort oversikt over resultatene av kommunevalgene 1931, delvis sammenlignet med tidligere kommunevalg.

De innhente oplysninger faller i to grupper: A. Antall stemmeberettigede og avgitte stemmer m. v. B. Stemmenes fordeling ved forholdsvalg.

A. Antall stemmeberettigede og avgitte stemmer.

I følgende tabell er gitt en oversikt over tallet på de stemmeberettigede ved kommunevalgene 1901 til 1931. Man merker sig at den almindelige stemmerett for kvinder blev innført i 1910. Derfor kan tallene for kvinnene ikke godt sammenlignes før og efter dette år.

År.	Menn.			Kvinner.		
	Bygder.	Byer.	Riket.	Bygder.	Byer.	Riket.
1901	316 578	106 587	423 165	163 193	70 153	233 346
1907	331 192	115 197	446 389	179 167	91 376	270 543
1910	344 458	120 733	465 191	355 766	163 954	519 720
1913	350 830	127 011	477 841	368 560	175 368	543 928
1916	366 244	138 853	505 097	390 654	186 559	577 213
1919	381 981	146 666	528 647	407 882	195 787	603 669
1922	436 542	173 163	609 705	457 190	224 314	681 504
1925	457 075	178 760	635 835	476 798	234 750	711 548
1928	482 042	186 240	668 282	502 155	245 407	747 562
1931	507 318	196 924	704 242	522 610	256 938	779 548

År.	I alt stemmeberettigede.		
	Bygder.	Byer.	Riket.
1901	479 771	176 740	656 511
1907	510 359	206 573	716 932
1910	700 224	284 687	984 911
1913	719 390	302 379	1 021 769
1916	756 898	325 412	1 082 310
1919	789 863	342 453	1 132 316
1922	893 732	397 477	1 291 209
1925	933 873	413 510	1 347 383
1928	984 197	431 647	1 415 844
1931	1 029 928	453 862	1 483 790

Det samlede antall stemmeberettigede innført i manntallet er fra 1928 til 1931 steget med 67 946 eller 4.80 pct. Antallet av mannlige stemmeberettigede er steget med 35 960 eller 5.38 pct. og antallet av kvinnelige stemmeberettigede med 31 986 eller 4.28 pct.

Forholdet mellom antallet av stemmeberettigede menn og kvinner nør stiller sig således: Av 100 av rikets stemmeberettigede var 47 menn og 53 kvinner. Størst er forskjellen i byene, hvor det av 100 stemmeberettigede var 43 menn og 57 kvinner. Antallet av de kvinnelige stemmeberettigede overgikk her de mannlige stemmeberettigede med 30.5 pct.

Av stemmeberettigede hvis stemmerett var suspendert viser opgavene for 1931 i alt i bygdene 911 menn og 633 kvinner, i byene 247 menn og 151 kvinner. Antallet av personer hvis stemmerett er suspendert er altså forholdsvis lite. Før ophevelsen av grunnlovens § 52 d (grunnlovsforandring av 17 juli 1919), hvorefter fattigunderstøttelse medførte suspensjon av stemmeretten, var antallet meget større. Ved kommunevalget 1916 var således stemmeretten suspendert på grunn av fattigunderstøttelse for 12 852 personer i landdistrikten og 5 032 i byene, tilsammen 17 884.

Følgende sammenstilling viser antallet av effektivt stemmeberettigede (i manntallet innførte stemmeberettigede med fradrag av de personer hvis stemmerett var suspendert) i absolutte tall og beregnet i procenter av folke-mengden ved de sju siste kommunevalg.

	1913	1916.	1919.	1922.	1925.	1928.	1931.
Bygder:							
Menn	341 171	360 549	381 840	435 844	456 384	481 281	506 407
Kvinner	355 744	382 502	408 111	456 702	476 283	501 653	521 977
Tils.	696 915	743 051	789 951	892 546	932 667	982 934	1 028 384
— i pet. av folkem.	40.3	42.1	43.4	47.8	47.7	49.1	51.1
Byer:							
Menn	121 394	137 277	147 448	173 063	178 582	186 070	196 677
Kvinner	161 609	182 954	196 834	224 237	234 623	245 267	256 787
Tils.	283 003	320 231	344 282	397 300	413 205	431 337	453 464
— i pet. av folkem.	39.5	42.4	44.3	50.0	51.8	54.2	56.6
Riket:							
Menn	462 565	497 826	529 288	608 907	634 966	667 351	703 084
Kvinner	517 353	565 456	604 945	680 939	710 906	746 920	778 764
Tils.	979 918	1 063 282	1 134 233	1 289 846	1 345 872	1 414 271	1 481 848
— i pet. av folkem.	(m. 39.4 kv. 41.0 tils. 40.2)	40.0 43.6 42.4	42.1 45.4 43.8	46.5 49.4 47.5	47.4 50.3 48.9	49.0 52.0 50.5	51.3 54.0 52.7

Antallet av effektivt stemmeberettigede er stadig steget, noget som dels henger sammen med stemmeretsalderens senkning fra 25—23 år i 1922, dels med at fattigunderstøttede ikke mister sin stemmerett; dertil kommer som en vesentlig faktor i de senere år forskyvningen i folkemengdens aldersopbygning.

Dette gjør sig sterkest gjeldende i Oslo, hvor procenten av de stemmeberettigede ved de 8 siste kommunevalg var: 1910 38.8 pct., 1913 40.1 pct., 1916 43.9 pct., 1919 47.5 pct., 1922 53.5 pct., 1925 55.8 pct., 1928 59.4 pct. og 1931 61.7 pct.

Valgdeltagelsen fremgår av følgende oversikt:

År.	Personlig fremmøtte. Stemmer.			Stemmer.			Samlet antall avgitte stemmer.		
	Menn.	Kvinner.	Tils.	Menn.	Kvinner.	Tils.	Menn.	Kvinner.	Tils.
<i>Bygder:</i>				Ved forfallsanmeldelse					
1901. . .	119 666	13 344	133 010	5 482	1 974	7 456	125 148	15 318	140 466
1907. . .	146 532	27 818	174 350	10 233	6 146	16 379	156 765	33 964	190 729
1910. . .	173 968	75 671	249 639	9 621	13 719	23 340	183 589	89 390	272 979
1913. . .	187 326	91 428	278 754	10 275	15 599	25 874	197 601	107 027	304 628
1916. . .	188 876	102 758	291 634	8 884	14 381	23 215	197 760	117 089	314 849
1919. . .	220 248	139 356	359 604	7 969	13 030	20 999	228 217	152 386	380 603
1922. . .	263 033	169 746	432 779	10 092	15 642	25 734	273 125	185 388	458 513
1925. . .	287 551	202 808	490 359	11 949	20 249	32 198	299 500	223 057	522 557
1928. . .	314 339	235 101	549 440	14 023	20 127	34 150	328 362	255 228	583 590
				Ved forhandsstemmegivning					
1931. . .	351 844	272 199	624 043	3 115	967	4 082	354 959	273 166	628 125
<i>Byer:</i>				Ved forfallsanmeldelse					
1901. . .	53 972	31 195	85 167	2 475	1 889	4 364	56 447	33 084	89 531
1907. . .	73 195	52 967	126 162	4 051	3 675	7 726	77 246	56 642	133 888
1910. . .	79 549	85 332	164 881	4 356	6 924	11 280	83 905	92 256	176 161
1913. . .	86 239	96 953	183 192	4 338	7 765	12 103	90 577	104 718	195 295
1916. . .	88 550	102 122	190 672	4 864	8 724	13 588	93 414	110 846	204 260
1919. . .	96 192	105 376	201 568	4 699	9 522	14 221	100 891	114 898	215 789
1922. . .	122 611	138 422	261 033	7 325	13 332	20 657	129 936	151 754	281 690
1925. . .	135 227	159 883	295 110	8 898	16 573	25 471	144 125	176 456	320 581
1928. . .	141 688	173 638	315 326	10 622	17 272	27 894	152 310	190 910	343 220
				Ved forhandsstemmegivning					
1931. . .	155 267	189 547	344 814	3 127	1 282	4 409	158 394	190 829	349 223

År.	Personlig fremmøtte. Stemmer.			Stemmer.			Samlet antall avgitte stemmer.		
	Menn.	Kvinner.	Tils.	Menn.	Kvinner.	Tils.	Menn.	Kvinner.	Tils
<i>Riket:</i>									
1901	173 638	44 539	218 177	7 957	3 863	11 820	181 595	48 402	229 997
1907	219 727	80 785	300 512	14 284	9 821	24 105	234 011	90 606	324 617
1910	253 517	161 003	414 520	13 977	20 643	34 620	267 494	181 646	449 140
1913	273 565	188 381	461 946	14 613	23 364	37 977	288 178	211 745	499 923
1916	277 426	204 880	482 306	13 748	23 055	36 803	291 174	227 935	519 109
1919	316 440	244 732	561 172	12 668	22 552	35 220	329 108	267 284	596 392
1922	385 644	308 168	693 812	17 417	28 974	46 391	403 061	337 142	740 203
1925	422 778	362 691	785 469	20 847	36 822	57 669	443 625	399 513	843 138
1928	456 027	408 739	864 766	24 645	37 399	62 044	480 672	446 138	926 810
1931	507 111	461 746	968 857	6 242	2 249	8 491	513 353	463 995	977 348
Ved forfallsanmeldelse.									
Ved forhåndsstemmegivning.									

Forholdet mellem tallene for de stemmeberettigede og de avgitte stemmer stiller sig således for de samme år:

År.	Samlet antall avgitte stemmer i pct. av effektivt stemmeberettigede.								
	Bygder.			Byer.			Riket.		
	Menn.	Kvinner.	Tils.	Menn.	Kvinner.	Tils.	Menn.	Kvinner.	Tils.
1901	41.2	9.5	30.1	56.9	48.0	53.3	45.0	20.9	36.2
1907	48.9	19.1	38.3	70.8	62.6	67.1	54.5	33.7	46.5
1910	55.1	26.2	40.4	73.3	61.6	66.7	59.8	36.9	47.7
1913	57.9	30.2	43.7	74.6	64.8	69.0	62.3	40.9	51.0
1916	54.8	30.6	42.4	68.0	60.6	63.8	58.5	40.3	48.8
1919	59.7	37.3	48.1	68.4	58.3	62.6	62.1	44.1	52.5
1922	62.7	40.6	51.4	75.1	67.7	70.9	66.2	49.5	57.4
1925	65.6	46.8	56.0	80.7	75.2	77.6	69.9	56.2	62.6
1928	68.2	50.9	59.4	81.9	77.8	79.6	72.0	59.7	65.5
1931	70.1	52.3	61.1	80.5	74.3	77.0	73.0	59.6	66.0

Når undtas kommunevalget 1916 er valgdeltagelsen, sett under ett for hele riket, stadig blitt større. I 1931 stemte 66.0 pct. av de stemmeberettigede mot 65.5 pct i 1928. Stigningen i valgdeltagelsen er imidlertid ikke så stor i 1931 som ved de tidligere kommunevalg. Særskilt for byene er der endog en del tilbakegang. Årsaken til denne nedgang antar man vesentlig kommer av at forfallsinstitusjonen som før nevnt var ophevet ved valget i 1931. Som det fremgår av tabellen foran stemte i 1928 i byene 10 622 menn og 17 272 kvinner

ved forfall. Ved forhåndsstemmegivning stemte i 1931 henholdsvis 3 127 menn og 1 282 kvinner. Sannsynligvis har derfor langt flere kvinnelige enn mannlige stemmer gått tapt ved forfallsinstitusjonens ophevelse.

R e p r e s e n t a n t e r o g v a r a m e n n. Antallet av valgte representanter og varamenn var:

År.	Antall representanter.				Antall varamenn.			
	I alt.		Herav kvinner.		I alt.		Herav kvinner.	
	Land.	By.	Land.	By.	Land.	By.	Land.	By.
1901	10 476	1 952	12	86	9 496	1 129	55	105
1907	10 876	1 980	20	122	9 823	1 535	96	128
1910	11 136	1 980	44	166	10 319	1 777	179	201
1913	11 393	2 064	38	159	10 484	1 888	127	213
1916	11 683	2 064	27	165	10 512	1 783	113	207
1919	11 908	2 084	31	126	10 447	1 917	98	174
1922	12 192	2 252	17	132	10 929	2 134	82	174
1925	12 402	2 252	34	125	14 971	2 612	140	199
1928	12 547	2 252	57	132	15 346	2 518	159	232
1931	12 672	2 260	50	129	16 212	2 583	214	193

F l e r t a l l s v a l g o g f o r h o l d s v a l g. Siden 1901 blev forholdsvalgmetoden benyttet i flere og flere kommuner, inntil den ble gjort obligatorisk ved lov av 11 juli 1919. Imidlertid er der gjort undtagelse for det tilfelle at intet eller bare ett godkjent forslag til valgliste fremkommer. I så fall foregår valget som flertallsvalg. I 1931 blev flertallsvalg benyttet i 166 av samtlige 942 valgsogn på landet. Antallet av stemmeberettigede i disse valgsogn utgjorde 8.6 pct. av det samlede antall stemmeberettigede mot 10.6 i 1928. Utenfor Vestlandet er det vesentlig bare mindre sogn som nu benytter denne valgmåte.

Valgdeltagelsen i sogn med flertallsvalg er langt mindre enn i de øvrige sogn. Av samtlige velgere i 1931 falt 94.4 pct. på valgsogn med forholdsvalg og 5.6 på sogn med flertallsvalg.

Også i byene har man mer og mer gått bort fra flertallsvalgmetoden, og i 1931 var det bare 4 byer, nemlig Son, Hølen, Åsgårdstrand og Sogndal, hvor den fremdeles ble benyttet.

B. Stemmenes fordeling ved forholdsvalg.

De etterfølgende tabeller nr. 3 og 4 viser fordelingen av stemmene ved kommunevalget 1931. Opgaver fra alle forholdsvalg er her tatt med. Disse omfatter etter det foran anførte over ni tiendedeler av de avgitte stemmer i landdistrikturene. De tilsvarende tabeller for byene, hvor forholdsvalgmåten næsten overalt er brukt, omfatter praktisk talt hele velgermassen.

Angående reglene for opgjør ved forholdsvalgene henvises til statistikken over kommunevalgene i 1928.

Antallet av de stemmer som gikk tapt ved strykninger, feil kumulasjoner m. v. utgjorde i bygdene 4 480 eller 0.71 pct. av de godkjente stemmer ved forholdsvalgene mot 1.04 pct. i 1928. De tilsvarende tall for byene er 368 stemmer og 0.11 pct. mot 0.16 i 1928.

Tabellen side 12 gir en samlet oversikt over hvor mange stemmer og representanter der falt på hver partigruppe i de valgsogn hvor kommunevalgene 1931 blev fremmet som forholdsvalg.

Ved kommunevalgene forekommer alltid en rekke forskjellige betegnelser på partilistene. For at tabellene ikke skal bli altfor omfangsrike, må man derfor i statistikken samle en del av partilistene i grupper. Særlig i tabellene for bygdene er oppført partigrupper som omfatter flere partibetegnelser. Under gruppen «borgerpartiet, de borgerlige partiers felleslister og samlingspartiet» er således dels tatt med lister som er opstillet av borgerpartiet — det vil visstnok i omtrent alle tilfelle si høyre eller høyre og frisinnede folkeparti (frisinnede venstre) —, dels lister som de borgerlige partier: høyre, frisinnede venstre og venstre har stillet opp i fellesskap. Her er også «samlingspartiet» tatt med.

I landdistrikturene har venstre hatt valglister sammen med «småbrukerne», «det radikale folkeparti», «bondepartiet», «avholdspartiet», «arbeiderne» eller «folkepartiet». Alle disse kombinasjoner av venstre og forskjellige andre partigrupper er også slått sammen til en særskilt gruppe.

Ved kommunevalget 1931 optrådte 2 socialistiske partier, nemlig Det norske arbeiderparti og Norges kommunistiske parti. Foruten disse to partier forekommer i enkelte landkommuner lister med betegnelsen «arbeidere og småbrukere», «arbeidere og fiskere» eller «arbeidere, småbrukere og fiskere». Disse er i tabellene slått sammen til en gruppe, nemlig «arbeidere, småbrukere og fiskere». I flere valgsogn må det antas at denne gruppen i politisk henseende står de to socialistiske partiene nærmest.

«Andre partigruppens lister» er vesentlig lister som er oppstilt av velgere som har sluttet seg sammen til fremme av felles lokale interesser og en del enkeltvis forekommende særlister som man ikke har kunnet henføre til noget bestemt parti. Med «ville» stemmer forstås stemmer på personer som ikke er oppført på nogen av de offisielle valglistene.

Noget uttømmende uttrykk for de politiske partiers størrelse og innbyrdes styrkeforhold kan statistikken over kommunevalgene ikke gi. Som rimelig kan være spiller lokale og helt upolitiske spørsmål en meget stor rolle ved kommunevalgene, spesielt i landdistrikturene. Særlig er dette tilfelle i distrikter hvor der hersker forholdsvis stor enighet i de rent politiske spørsmål.

Noget anderledes stiller forholdene sig i de kommuner hvor det norske arbeiderparti og det kommunistiske parti er organisert. I disse kommuner får kommunevalgene et mere politisk tilsnitt, men også her forekommer helt upoli-

*Sammendrag av stemmer og representanter på de forskjellige partier
ved forholdsvalgene.*

Nr.			Stemmer (egentlig listestemmene dividert med representantenes antall).		Representantene fordelt på de enkelte parti-gruppers lister.	
			Antall.	Pct.	Antall.	Pct.
Forholdsvalgene i bygdene:						
1	Høire ¹		33 030	5.63	249	2.27
2	Høire og frisinnede folkepartis felleslister		9 434	1.61	128	1.17
3	Frisinnede folkeparti		2 534	0.43	7	0.06
4	Riksmålpartiet		338	0.06	9	0.08
5	Bondepartiet		85 050	14.50	1 804	16.47
6	Venstre		58 259	9.93	1 177	10.74
7	Det radikale folkeparti		10 825	1.85	186	1.70
8	Avholdspartiet		828	0.14	17	0.16
9	Venstre sammen med småbrukerne, arbeiderne, avholdspartiet eller det radikale folkeparti.		6 835	1.17	171	1.56
10	Borgerpartiet, de borgerlige partiers felles lister og samlingspartiet		83 773	14.28	1 757	16.04
11	Det norske arbeiderparti		196 620	33.51	3 063	27.95
12	Norges kommunistiske parti		10 958	1.87	129	1.18
13	Arbeidere, småbrukere og fiskere		11 638	1.98	286	2.62
14	Andre gruppelister, upol. og lokale grupper		74 753	12.74	1 953	17.82
15	„Ville“		1 764	0.30	20	0.18
Bygdene i alt			586 639	100.00	10 956	100.00
Forholdsvalgene i byene:						
1	Høire		96 849	27.94	299	13.67
2	Høires og frisinnede folkepartis felleslister		13 154	3.79	190	8.68
3	Frisinnede folkeparti		16 828	4.85	81	3.70
4	Venstre		42 725	12.32	387	17.69
5	Borgerpartiet, de borgerlige partiers fellesl.		13 562	3.91	237	10.84
6	Avholdsp. og kirkelig interesserte		9 819	2.83	95	4.34
7	Det norske arbeiderparti		139 230	40.17	792	36.20
8	Norges kommunistiske parti		12 450	3.59	59	2.69
9	Andre gruppelister, upol. og lokale grupper		1 900	0.54	48	2.19
10	„Ville“		25	0.06	-	-
Byene i alt			346 542	100.00	2 188	100.00

¹ Høires og bondepartiets fellesliste i Østre Bærum er her oppført under høire. Videre er „Velgerforeningen“, som hadde egen liste i to sogn, tatt med under høire.

tiske grupper eller rettere sagt partilister hvis betegnelse ikke peker hen på noget politisk parti.

En sammenligning med foregående valg for å konstatere de forskjellige politiske partiers relative fremgang eller tilbakegang er også noget tvilsom. Dette skyldes dels den ofte forekommende sammenslutning av partiene og opstilling av felleslister, dels forskyvninger innen de grupper som ved begge valg har måttet betegnes som upolitiske. Velgerne innen disse grupper må nemlig antas for en ikke uvesentlig del å ha skiftet karakter, idet velgere som ved det forutgående valg stemte politisk har lett lokale eller upolitiske spørsmål gå foran ved det etterfølgende valg — og omvendt.

Ved bedømmelsen av foregående tabell må det huskes at den omfatter bare de valgsogn som hadde flertallsvalg, nemlig i bygdene 91.4 pct. og i byene 99.8 pct. av det samlede antall stemmeberettigede.

Fra flere hold har der vært ytret ønske om at statistikken over kommunevalgene skulde gi en fullstendig oversikt over den partipolitiske stilling i hver enkelt kommune. En slik statistikk vilde imidlertid bli meget omfattende p. g. a. den store mengde av partibetegnelser ved kommunevalgene og til dels av tvilsom verdi på grunn av de uklare betegnelser som valglistene ofte har.

Dette og hensynet til omkostningene ved å trykke slike oppgaver har gjort at Byrået ikke kan imøtekommne dette ønske. Man har heller ikke kunnet trykke oppgavene for de enkelte kommuner og innskrenket teksten mest mulig. Den nedskjæring som Byråets budgett har vært gjenstand for gjør det for fremtiden som regel bare mulig å trykke tall for riket, fylker og større byer. Oplysning om partistillingen m. v. i de enkelte kommuner kan imidlertid fås ved henvendelse til Byrået.

Oversikten side 12 viser hvordan representantplassene samlet for hele riket fordeler sig på de forskjellige partilister. Man legger merke til at forholdstallene for de avgitte stemmer og for representantenes antall ikke faller sammen. Dette kommer av at de små kommuner har forholdsvis flere representanter enn de større. De partier som fortrinsvis optrer i de små kommuner vil derfor få forholdsvis flere representanter enn de partier som fortrinsvis har sine velgere i de større kommuner.

Med hensyn til partistillingen i de enkelte fylker og byer henvises henholdsvis til tabell 3 og 4.

Sekreter Olav Juvkam, som har stått for utarbeidelsen av tabellene, har skrevet innledningen.

Det Statistiske Centralbyrå, Oslo april 1932.

Gunnar Jahn.

S. Skappel.

Tabell 1. Kommunevalgene

Sammendrag

Nr.	Bygdene fylkesvis.	1	2	3	4	5	6
		Folke-mengde. ¹	Antall herreder.	Antall valgsogn.	Antall stemmeberettigede ifølge manntallet		
					menn.	kvinner.	tils.
1	Østfold	121 955	29	42	30 223	29 430	59 653
2	Akershus	234 029	30	47	54 265	59 105	113 370
3	Hedmark	150 022	30	49	37 874	37 442	75 316
4	Opland	127 263	35	64	33 729	33 621	67 350
5	Buskerud	107 142	24	42	27 673	27 538	55 211
6	Vestfold	91 356	19	38	22 645	23 109	45 754
7	Telemark	87 856	25	51	23 504	22 848	46 352
8	Aust-Agder	55 707	31	35	14 819	15 264	30 083
9	Vest-Agder	55 068	37	39	13 579	15 526	29 105
10	Rogaland	99 753	48	55	23 392	24 532	47 924
11	Hordaland	164 376	55	82	41 035	45 142	86 177
12	Sogn og Fjordane	90 403	38	79	24 392	26 456	50 848
13	Møre	128 839	65	83	33 089	36 044	69 133
14	Sør-Trøndelag	120 488	55	57	30 422	31 344	61 766
15	Nord-Trøndelag	88 036	45	54	22 546	23 443	45 989
16	Nordland	164 574	63	68	41 900	41 427	83 327
17	Troms	83 343	33	35	21 136	21 006	42 142
18	Finnmark	44 178	20	22	11 095	9 333	20 428
Rikets Bygder 1931		2 014 388	682	942	507 318	522 610	1 029 928
—	— 1928	2 002 720	675	937	482 042	502 155	984 197
—	— 1925	1 995 767	664	930	457 075	476 798	933 873
—	— 1922	1 858 315	646	921	436 542	457 190	893 732
—	— 1919	1 840 002	637	918	381 981	407 882	789 863
—	— 1916	1 783 295	628	918	366 244	390 654	756 898
—	— 1913	1 744 325	612	916	350 830	368 560	719 390
—	— 1910	1 699 189	600	913	344 458	355 766	700 224
—	— 1907 (med innskrenket stemme- rett for kvinner)	1 669 940	583	908	331 192	179 167	510 359

¹ Hjemmehørende folkemengde pr. 1 desember 1930. Hvitsten og Holmsbu er her regnet sammen med

i landdistrikte.

fylkesvis.

7	8	9	10	11	12	13	14	15	
Herav med suspensjons- anmerkning		Antall effektivt stemmeberettigede			Av disse avgav stemme				Nr.
					på valgtinget		på forhånd		
menn.	kvinner.	menn.	kvinner.	tils.	menn.	kvinner.	menn.	kvinner.	
39	24	30 184	29 406	59 590	22 484	18 593	206	55	1
47	31	54 218	59 074	113 292	43 747	42 342	480	215	2
108	68	37 766	37 374	75 140	31 077	24 607	231	90	3
76	43	33 653	33 578	67 231	25 950	20 538	153	73	4
54	31	27 619	27 507	55 126	21 892	18 372	322	114	5
51	33	22 594	23 076	45 670	14 964	13 520	181	46	6
67	51	23 437	22 797	46 234	16 872	12 884	149	55	7
50	27	14 769	15 237	30 006	9 930	8 293	86	39	8
51	48	13 528	15 478	29 006	8 834	7 522	53	12	9
35	18	23 357	24 514	47 871	14 122	9 829	80	20	10
27	23	41 008	45 119	86 127	23 395	17 027	245	57	11
43	57	24 349	26 399	50 748	16 226	10 629	121	37	12
44	38	33 045	36 006	69 051	22 063	15 918	167	33	13
49	33	30 373	31 311	61 684	19 854	14 036	167	40	14
54	46	22 492	23 397	45 889	15 270	10 873	98	26	15
50	35	41 850	41 392	83 242	25 160	14 784	184	24	16
35	19	21 101	20 987	42 088	12 936	7 837	134	18	17
31	8	11 064	9 325	20 389	7 068	4 595	58	13	18
911	633	506 407	521 977	1 028 384	351 844	272 199	3 115	967	
							Ved forfall		
761	502	481 281	501 653	982 934	314 339	235 101	14 023	20 127	
691	515	456 384	476 283	932 667	287 551	202 808	11 949	20 249	
698	488	435 844	456 702	892 546	263 033	169 746	10 092	15 642	
741	571	381 240	407 311	788 551	219 798	138 806	7 969	13 030	
5 695	8 152	360 549	382 502	743 051	188 876	102 758	8 884	14 331	
9 659	12 816	341 171	355 744	696 915	187 326	91 428	10 275	15 599	
11 339	14 021	333 119	341 745	674 864	173 968	75 671	9 621	13 719	
10 902	898	320 290	178 269	498 559	146 532	27 818	10 233	6 146	

landdistrikte, da de velger sammen med disse.

Tabell 1 (forts.). Kommunevalgene

Sammendrag

Nr.	Bygdene fylkesvis.	16	17	18	19	20	21	22	23
		Avgitte stemmer						av forhånds- stemmer forkastedes	
		i alt			i procent av effektivt stemmeberettigede				
		menn.	kvinner.	tils.	menn.	kvinner.	tils.	menn	kvinner.
1	Østfold	22 690	18 648	41 338	75.2	63.4	69.4	17	6
2	Akershus	44 227	42 557	86 784	81.6	72.0	76.6	29	21
3	Hedmark	31 308	24 697	56 005	82.9	66.1	74.5	19	7
4	Opland	26 103	20 611	46 714	77.6	61.4	69.5	7	8
5	Buskerud	22 214	18 486	40 700	80.4	67.2	73.8	42	10
6	Vestfold	15 145	13 566	28 711	67.0	58.8	62.9	18	2
7	Telemark	17 021	12 939	29 960	72.6	56.8	64.8	9	4
8	Aust-Agder	10 016	8 332	18 348	67.8	54.7	61.1	13	3
9	Vest-Agder	8 887	7 534	16 421	65.7	48.7	56.6	2	-
10	Rogaland	14 202	9 849	24 051	60.8	40.2	50.2	4	3
11	Hordaland	23 640	17 084	40 724	57.6	37.9	47.3	29	7
12	Sogn og Fjordane .	16 347	10 666	27 013	67.1	40.4	53.2	10	4
13	Møre	22 230	15 951	38 181	67.3	44.3	55.3	21	2
14	Sør-Trøndelag . . .	20 021	14 076	34 097	65.9	45.0	55.3	5	-
15	Nord-Trøndelag . .	15 368	10 899	26 267	68.3	46.6	57.2	7	3
16	Nordland	25 344	14 808	40 152	60.6	35.8	48.2	14	3
17	Troms	13 070	7 855	20 925	61.9	37.4	49.7	21	1
18	Finnmark.	7 126	4 608	11 734	64.4	49.4	57.6	11	1
Rikets bygder 1931		354 959	273 166	628 125	70.1	52.3	61.1	278	85
Av forfall forkastedes									
—	— 1928 . . .	328 362	255 228	583 590	68.2	50.9	59.4	2 198	3 444
—	— 1925 . . .	299 500	223 057	522 557	65.6	46.8	56.0	2 234	3 966
—	— 1922 . . .	273 125	185 388	458 513	62.7	40.6	51.4	1 713	2 897
—	— 1919 . . .	227 767	151 836	379 603	59.7	37.3	48.1	1 090	1 861
—	— 1916 . . .	197 760	117 089	314 849	54.8	30.6	42.4	1 347	2 154
—	— 1913 . . .	197 601	107 027	304 628	57.9	30.2	43.7	1 391	2 430
—	— 1910 . . .	183 589	89 390	272 979	55.1	26.2	40.4	1 372	2 109
innskrenket stem- merett for kvinner)		156 765	33 964	190 729	48.9	19.1	38.3	1 244	1 171

i landdistriktene.

fylkesvis.

24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	
Antall stemmer avgitt på valgtinget			Herav blev for-kastet	Antall god-kjente stemmer.	Antall valgte representanter			Antall valgte varamenn		Antall valgsogn hvor for-holdsvalg ikke blev anvendt.	Nr.
menn.	kvinner	tils.			menn.	kvinner.	tils.	menn.	kvinner.		
22 673	18 642	41 315	106	41 209	660	4	664	660	4	1	1
44 198	42 536	86 734	468	86 266	793	11	804	952	53	1	2
31 289	24 690	55 979	174	55 805	635	1	636	800	11	1	3
26 096	20 603	46 699	109	46 590	685	-	685	888	5	7	4
22 172	18 476	40 648	138	40 510	515	5	520	630	18	-	5
15 127	13 564	28 691	91	28 600	469	6	475	615	16	-	6
17 012	12 935	29 947	58	29 889	660	1	661	817	7	7	7
10 003	8 329	18 332	26	18 306	496	4	500	618	8	1	8
8 885	7 534	16 419	48	16 371	540	-	540	605	11	12	9
14 198	9 846	24 044	76	23 968	715	1	716	824	6	27	10
23 611	17 077	40 688	130	40 558	1 008	6	1 014	1 333	21	20	11
16 337	10 662	26 999	78	26 921	888	1	889	1 114	1	28	12
22 209	15 949	38 158	111	38 047	1 119	1	1 120	1 576	7	16	13
20 016	14 076	34 092	118	33 974	858	2	860	1 093	18	6	14
15 361	10 896	26 257	60	26 197	707	1	708	911	10	11	15
25 330	14 805	40 135	181	39 954	1 023	1	1 024	1 319	11	17	16
13 049	7 854	20 903	103	20 800	549	3	552	805	4	5	17
7 115	4 607	11 722	90	11 632	302	2	304	438	3	6	18
354 681	273 081	627 762	2 165	625 597	12 622	50	12 672	15 998	214	166	
326 164	251 784	577 948	1 763	576 185	12 490	57	12 547	15 187	159	203	
297 266	219 091	516 357	1 666	514 691	12 368	34	12 402	14 831	140	235	
271 412	182 491	453 903	5 920	447 983	12 175	17	12 192	10 929	82	239	
226 677	149 975	376 652	762	375 890	11 877	31	11 908	10 447	98	283	
196 413	114 935	311 348	793	310 555	11 656	27	11 683	10 399	113	453	
196 210	104 597	300 807	644	300 163	11 355	38	11 393	10 357	127	490	
182 217	87 281	269 498	744	268 754	11 092	44	11 136	10 140	179	584	
155 521	32 793	188 314	673	187 641	10 856	20	10 876	9 727	96		

Tabell 2. Kommune-

Nr.	By e r.	Folkemengde ¹ .	1	2	3	4	5	6	7
			Antall stemmeberettigede ifølge manntallet		Herav med suspensjons- anmerkning		Antall effektivt stemmeberettigede		
			i alt.	derav kvinner.	menn.	kvinner.	tils.	Derav kvinner.	
De større byer.									
1	Halden	10 337	5 639	3 144	-	-	5 639	3 144	
2	Sarpsborg	12 392	6 594	3 450	2	-	6 592	3 450	
3	Fredrikstad	14 053	7 489	4 060	1	-	7 488	4 060	
4	Moss	8 293	4 477	2 428	1	1	4 475	2 427	
5	Oslo	253 124	156 372	90 118	69	58	156 245	90 060	
6	Hamar	5 922	3 275	1 907	3	2	3 270	1 905	
7	Lillehammer	5 375	2 995	1 720	1	-	2 994	1 720	
8	Gjøvik	5 072	2 668	1 462	-	-	2 668	1 462	
9	Hønefoss	3 164	1 751	964	1	-	1 750	964	
10	Drammen	25 493	14 389	7 894	6	6	14 377	7 888	
11	Kongsberg	7 274	3 988	2 136	1	-	3 987	2 136	
12	Horten	10 788	6 053	3 161	9	2	6 042	3 159	
13	Tønsberg	11 997	6 115	3 505	11	4	6 100	3 501	
14	Sandefjord	5 930	3 098	1 795	2	-	3 096	1 795	
15	Larvik	10 471	5 714	3 127	3	1	5 710	3 126	
16	Kragerø	4 314	2 452	1 377	5	4	2 443	1 373	
17	Porsgrunn	8 899	4 985	2 726	6	-	4 979	2 726	
18	Skien	15 596	8 714	4 784	5	1	8 708	4 783	
19	Notodden	6 192	3 042	1 553	1	-	3 041	1 553	
20	Risør	3 062	1 727	971	-	-	1 727	971	
21	Arendal	10 351	5 798	3 368	1	-	5 797	3 368	
22	Kristiansand	18 781	9 915	5 593	3	8	9 904	5 585	
23	Mandal	3 594	2 018	1 187	3	9	2 006	1 178	
24	Egersund	3 401	1 897	1 124	-	-	1 897	1 124	
25	Stavanger	46 780	25 001	14 247	9	10	24 982	14 237	
26	Haugesund	17 166	8 846	5 013	5	1	8 840	5 012	
27	Bergen	98 303	57 019	32 563	38	22	56 959	32 541	
28	Ålesund	18 350	9 728	5 201	5	2	9 721	5 199	
29	Molde	3 229	1 680	1 037	-	-	1 680	1 037	
30	Kristiansund	14 646	8 144	4 611	1	-	8 143	4 611	
31	Trondheim	54 458	29 807	17 293	10	3	29 794	17 290	
32	Namsos	3 615	1 918	1 055	-	1	1 917	1 054	
33	Bodø	5 142	2 723	1 606	5	-	2 718	1 606	
34	Narvik	9 920	4 829	2 468	8	-	4 821	2 468	
35	Harstad	3 788	1 770	974	1	1	1 768	973	
36	Tromsø	10 336	5 454	3 031	3	-	5 451	3 031	
37	Hammerfest	3 649	1 640	865	2	-	1 638	865	
38	Vardø	3 450	1 655	804	8	-	1 647	804	
	Tilsammen	756 707	431 379	244 322	229	136	431 014	244 186	
	De mindre byer . . .	43 099	22 483	12 616	18	15	22 450	12 601	
	Rikets byer 1931 . . .	799 806	453 862	256 938	247	151	453 464	256 787	
	— — 1928	795 105	431 647	245 407	170	140	431 337	245 267	
	— — 1925	797 740	413 510	234 750	178	127	413 205	234 623	
	— — 1922	793 227	397 477	224 314	100	77	397 300	224 237	
	— — 1919 und- tagen Porsgrunn ² . .	776 834	342 453	195 787	118	53	342 282	195 734	
	Rikets byer 1916 . . .	758 677	325 412	186 559	1 576	3 605	320 231	182 954	
	— — 1913	716 225	302 379	175 368	5 617	13 759	283 003	161 609	
	— — 1910	692 593	284 687	163 954	6 287	14 109	264 291	149 845	
	— — 1907 (med innskrenket stem- merett for kvinner) . .	666 037	206 573	91 376	6 020	900	199 653	90 476	

¹ Hjemmehørende folkemengde pr. 1 desbr. 1930, Hvitsten og Holmsbu ikke medregnet, da disse lade-munnevalg i Porsgrunn og de deler av herredene Gjerpen, Eidanger og Solum som fra 1 juli 1919 blev henlagt til

valgene i byene.

8	9	10	11	12	13	14	
Av disse avgav stemme				Avgitte stemmer			Nr.
på valgtinget		på forhånd		i alt			
menn.	kvinner.	menn.	kvinner.	menn.	kvinner.	tils.	
2 130	2 423	25	17	2 155	2 440	4 595	1
2 697	2 801	29	18	2 726	2 819	5 545	2
2 718	3 252	49	24	2 767	3 276	6 043	3
1 755	1 937	24	17	1 779	1 954	3 733	4
56 393	72 278	945	558	57 338	72 836	130 174	5
1 250	1 576	26	17	1 276	1 593	2 869	6
1 068	1 261	27	21	1 095	1 282	2 377	7
1 095	1 230	20	7	1 115	1 237	2 352	8
726	751	33	24	759	775	1 534	9
5 530	6 450	132	84	5 662	6 534	12 196	10
1 482	1 515	34	12	1 516	1 527	3 043	11
2 128	2 192	34	5	2 162	2 197	4 359	12
1 890	2 453	34	12	1 924	2 465	4 389	13
1 002	1 323	16	22	1 018	1 345	2 363	14
1 998	2 425	40	24	2 038	2 449	4 487	15
728	889	17	9	745	898	1 643	16
1 692	1 898	56	16	1 748	1 914	3 662	17
3 057	3 327	74	36	3 131	3 363	6 494	18
1 309	1 264	31	11	1 340	1 275	2 615	19
560	736	36	2	596	738	1 334	20
1 510	1 892	25	18	1 535	1 910	3 445	21
3 219	4 050	74	15	3 293	4 065	7 358	22
585	774	10	8	595	782	1 377	23
517	657	17	9	534	666	1 200	24
7 753	9 782	208	40	7 961	9 822	17 783	25
2 341	3 172	46	8	2 387	3 180	5 567	26
17 944	22 108	274	64	18 218	22 172	40 390	27
3 048	3 444	45	18	3 093	3 462	6 555	28
541	662	8	4	549	666	1 215	29
2 704	3 094	58	9	2 762	3 103	5 865	30
9 717	11 897	187	37	9 904	11 934	21 838	31
696	767	15	4	711	771	1 482	32
863	1 096	20	5	883	1 101	1 984	33
1 833	1 586	19	-	1 852	1 586	3 438	34
597	614	22	4	619	618	1 237	35
1 631	1 787	55	11	1 686	1 798	3 484	36
625	694	57	6	682	700	1 382	37
614	598	48	1	662	599	1 261	38
147 946	180 655	2 870	1 197	150 816	181 852	332 668	
7 321	8 892	257	85	7 578	8 977	16 555	
155 267	189 547	3 127	1 282	158 394	190 829	349 223	
Ved forfall							
141 688	173 638	10 622	17 272	152 310	190 910	343 220	
135 227	159 883	8 898	16 573	144 125	176 456	320 581	
122 611	138 422	7 325	13 332	129 936	151 754	281 690	
95 492	104 576	4 699	9 522	100 191	114 098	214 289	
88 550	102 122	4 864	8 724	93 414	110 846	204 260	
86 239	96 953	4 338	7 765	90 577	104 718	195 295	
79 549	85 332	4 356	6 924	83 905	92 256	176 161	
73 195	52 967	4 051	3 675	77 246	56 642	133 888	

Tabell 2 (forts.). Kommune-

Nr.	Byer.	15			18			20		
		Avgitte stemmer i procent av effektivt stemmeberettigede			Av forhåndsstemmer forkastedes			Antall stemmer avgitt på valgtinget		
		menn.	kvinner.	tils.	menn.	kvinner.	tils.	menn.	kvinner.	tils.
De større byer (forts.).										
1	Halden	86.4	77.6	81.5	1	3	2 154	2 437	4 591	
2	Sarpsborg	86.8	81.7	84.1	2	1	2 724	2 818	5 542	
3	Fredrikstad	80.7	80.7	80.7	8	3	2 759	3 273	6 032	
4	Moss	86.9	80.5	83.4	6	2	1 773	1 952	3 725	
5	Oslo	86.6	80.9	83.3	113	58	57 225	72 778	130 003	
6	Hamar	93.5	83.6	87.7	3	1	1 273	1 592	2 865	
7	Lillehammer	85.9	74.5	79.4	1	2	1 094	1 280	2 374	
8	Gjøvik	92.5	84.6	88.2	9	4	1 106	1 233	2 339	
9	Hønefoss	96.6	80.4	87.7	3	1	756	774	1 530	
10	Drammen	87.3	82.8	84.8	11	4	5 651	6 530	12 181	
11	Kongsberg	81.9	71.5	76.3	1	2	1 515	1 525	3 040	
12	Horten	75.0	69.5	72.1	3	-	2 159	2 197	4 356	
13	Tønsberg	74.0	70.4	72.0	2	-	1 922	2 465	4 387	
14	Sandefjord	78.2	74.9	76.3	2	1	1 016	1 344	2 360	
15	Larvik	78.9	78.3	78.6	3	2	2 035	2 447	4 482	
16	Kragerø	69.6	65.4	67.3	1	-	744	898	1 642	
17	Porsgrunn	77.6	70.2	73.5	11	3	1 737	1 911	3 648	
18	Skien	79.8	70.3	74.6	6	5	3 125	3 358	6 483	
19	Notodden	90.1	82.1	86.0	3	-	1 337	1 275	2 612	
20	Risør	78.8	76.0	77.2	3	1	593	737	1 330	
21	Arendal	63.2	56.7	59.4	3	3	1 532	1 907	3 439	
22	Kristiansand	76.2	72.8	74.3	8	1	3 285	4 064	7 349	
23	Mandal	71.9	66.4	68.6	1	-	594	782	1 376	
24	Egersund	69.1	59.3	63.3	-	2	534	664	1 198	
25	Stavanger	74.1	69.0	71.2	26	5	7 935	9 817	17 752	
26	Haugesund	62.4	63.4	63.0	10	-	2 377	3 180	5 557	
27	Bergen	74.6	68.1	70.9	32	10	18 186	22 162	40 348	
28	Ålesund	68.4	66.6	67.4	6	2	3 087	3 460	6 547	
29	Molde	85.4	64.2	72.3	2	-	547	666	1 213	
30	Kristiansund	78.2	67.3	72.0	-	-	2 762	3 103	5 865	
31	Trondheim	79.2	69.0	73.3	16	3	9 888	11 931	21 819	
32	Namsos	82.4	73.1	77.3	1	1	710	770	1 480	
33	Bodø	79.4	68.6	73.0	-	-	883	1 101	1 984	
34	Narvik	78.7	64.3	71.3	3	-	1 849	1 586	3 435	
35	Harstad	77.9	63.5	70.0	5	-	614	618	1 232	
36	Tromsø	70.0	59.3	63.9	3	-	1 683	1 798	3 481	
37	Hammerfest	88.2	80.9	84.4	5	-	677	700	1 377	
38	Vardø	78.5	74.5	76.6	7	-	655	599	1 254	
	Tilsammen	80.7	74.5	77.2	320	120	150 496	181 732	332 228	
	De mindre byer . . .	76.9	71.2	73.7	39	7	7 539	8 970	16 509	
	Rikets byer 1931 . . .	80.5	74.3	77.0	359	127	158 035	190 702	348 737	
					Av forfall forkastedes					
	— — 1928 . . .	81.9	77.8	79.6	1 473	2 493	150 837	188 417	339 254	
	— — 1925 . . .	80.7	75.2	77.6	1 358	2 210	142 767	174 246	317 013	
	— — 1922 . . .	75.1	67.7	70.9	929	1 451	129 007	150 303	279 310	
	— — 1919 und- tagen Porsgrunn . .	68.4	58.3	62.6	492	849	99 699	113 249	212 948	
	Rikets byer 1916 . . .	68.0	60.6	63.8	460	781	92 954	110 065	203 019	
	— — 1913 . . .	74.6	64.8	69.0	502	702	90 075	104 016	194 091	
	— — 1910 . . .	73.3	61.6	66.7	539	678	83 366	91 578	174 944	
	— — 1907 (med innskrenket stem- merett for kvinner) .	70.8	62.6	67.1	676	398	76 570	56 244	132 814	

valgene i byene.

23	24	25	26	27	28	29	
Herav blev forkastet.	Antall godkjente stemmer.	Antall lister ved forholds- valg.	Antall valgte representanter		Antall valgte varamenn		Nr.
			i alt	derav kvinner.	i alt.	derav kvinner.	
17	4 574	4	52	4	48	5	1
23	5 519	4	52	5	52	3	2
45	5 987	3	52	3	40	10	3
22	3 703	2	44	3	32	2	4
371	129 632	5	84	12	69	16	5
24	2 841	4	36	4	34	2	6
12	2 362	4	36	3	44	3	7
7	2 332	4	36	1	41	2	8
7	1 523	3	28	-	30	3	9
14	12 167	4	60	8	66	11	10
11	3 029	4	36	1	43	1	11
9	4 347	4	52	3	58	9	12
8	4 379	4	52	5	56	8	13
8	2 352	3	36	1	42	5	14
19	4 463	3	52	1	58	7	15
1	1 641	4	28	1	36	4	16
34	3 614	5	44	-	54	2	17
18	6 465	5	60	1	70	-	18
-	2 612	3	36	-	42	3	19
-	1 330	5	28	-	33	1	20
19	3 420	5	52	1	62	6	21
69	7 280	4	60	6	68	1	22
2	1 374	4	28	1	36	-	23
5	1 193	5	28	-	38	6	24
57	17 695	4	68	4	76	1	25
28	5 529	3	60	6	66	4	26
180	40 168	6	76	9	88	7	27
87	6 460	5	60	11	62	2	28
5	1 208	4	28	2	36	2	29
38	5 827	6	52	-	62	-	30
155	21 664	7	76	7	90	5	31
2	1 478	4	28	2	28	2	32
8	1 976	5	28	3	36	2	33
15	3 420	5	44	1	38	3	34
14	1 218	5	28	-	38	1	35
23	3 458	6	52	4	64	2	36
6	1 371	3	28	2	36	3	37
3	1 251	5	28	2	38	1	38
1 366	330 862	-	1 728	117	1 910	145	
52	16 457	-	532	12	673	48	
1 418	347 319	-	2 260	129	2 583	193	
990	338 264	-	2 252	132	2 518	232	
4 284	312 729	-	2 252	125	2 612	199	
7 036	272 274	-	2 252	132	2 134	174	
638	212 310	-	2 056	124	1 889	171	
516	202 503	-	2 064	165	1 783	207	
281	193 810	-	2 064	159	1 888	213	
527	174 414	-	1 980	166	1 777	201	
305	132 509	-	1 980	122	1 535	128	

**Tabell 3. De offisielle valglisters stemmetall og representantenes for-
byg-
Sammendrag**

Nr.	Bygdene fylkesvis.	Høire.			Høires og frisinnede folkepartis felles- lister.			Frisinnede folkeparti			Riksmålpartiet.		
		Listestemmer.	Stemmesedler.	Representanter.	Listestemmer.	Stemmesedler.	Representanter.	Listestemmer.	Stemmesedler.	Representanter.	Listestemmer.	Stemmesedler.	Representanter.
1	Østfold	58 348	2 405	31	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	Akershus	440 095	22 289	84	20 912	933	10	62 453	2 534	7	-	-	-
3	Hedmark	49 268	1 964	16	38 009	1 955	20	-	-	-	-	-	-
4	Oppland	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5	Buskerud	3 209	401	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6	Vestfold	28 041	1 984	26	71 061	1 883	22	-	-	-	-	-	-
7	Telemark	24 626	810	13	33 826	1 357	17	-	-	-	-	-	-
8	Aust-Agder	21 575	1 075	28	-	-	-	-	-	-	-	-	-
9	Vest-Agder	27 649	1 193	32	-	-	-	-	-	-	-	-	-
10	Rogaland	3 742	156	1	3 527	147	2	-	-	-	-	-	-
11	Hordaland	10 337	661	7	783	65	1	-	-	-	-	-	-
12	Sogn og Fjordane . .	1 829	92	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-
13	Møre	-	-	-	4 795	250	5	-	-	-	-	-	-
14	Sør-Trøndelag	-	-	-	54 821	2 686	48	-	-	-	-	-	-
15	Nord-Trøndelag . . .	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6 770	338	9
16	Nordland	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
17	Troms	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
18	Finnmark	-	-	-	1 898	158	3	-	-	-	-	-	-
		668 719	33 030	249	229 632	9 434	128	62 453	2 534	7	6 770	338	9

**deling på de forskjellige partigruppers lister ved forholdsvalgene i
dene.
fylkesvis.**

13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	Nr.	
Bondepartiet.			Venstre.			Det radikale folkeparti.			Avholdspartiet.			Venstre sammen med småbrukere, bonde- partiet, arbeiderne, avholdspartiet eller det radikale folke- parti.				
Listestemmer.	Stemmesedler.	Representanter.	Listestemmer.	Stemmesedler.	Representanter.	Listestemmer.	Stemmesedler.	Representanter.	Listestemmer.	Stemmesedler.	Representanter.	Listestemmer.	Stemmesedler.	Representanter.		
123 985	7 310	158	71 624	3 500	52	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	
159 289	8 098	160	95 643	4 613	43	11 802	579	7	-	-	-	-	-	-	2	
155 196	8 713	102	66 983	3 890	47	-	-	-	-	-	-	22 178	1 207	12	3	
198 631	14 968	228	-	-	-	91 812	7 031	99	673	41	-	22 464	1 986	33	4	
68 616	4 332	62	52 693	3 452	52	-	-	-	-	-	-	11 342	917	23	5	
63 045	3 509	75	95 783	4 071	63	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6	
76 719	3 774	88	138 303	6 708	143	9 015	684	14	-	-	-	6 039	528	25	7	
56 410	3 634	107	61 420	3 568	98	7 066	382	9	-	-	-	1 234	103	6	8	
39 781	2 359	78	53 455	3 078	80	-	-	-	581	48	1	8 754	651	35	9	
59 933	3 475	82	44 966	2 375	50	8 532	533	15	-	-	-	2 417	201	7	10	
70 394	4 233	97	83 233	4 895	107	-	-	-	9 583	485	11	-	-	-	11	
53 306	3 716	133	38 122	2 363	75	2 274	190	9	880	88	2	1 609	184	6	12	
38 375	2 462	77	39 256	2 118	51	-	-	-	-	-	-	2 719	227	9	13	
121 632	6 816	155	102 429	5 258	118	1 082	68	2	652	54	1	-	-	-	14	
103 726	6 390	160	53 103	3 156	78	1 839	122	2	1 634	68	2	13 591	881	15	15	
22 419	1 122	27	60 660	3 394	80	9 152	513	12	880	44	-	-	-	-	16	
11 675	639	15	31 494	1 366	29	4 508	278	9	-	-	-	-	-	-	17	
-	-	-	7 038	454	11	11 687	445	8	-	-	-	-	-	-	18	
1 423 132	85 050	1 804	1 096 205	58 259	1 177	158 769	10 825	186	14 883	828	17	92 347	6 835	171		

**Tabell 3 (forts.). De offisielle valglisters stemmetall og representantenes
byg-
Sammendrag**

Nr.	Bygdene fylkesvis.	28	29	30	31	32	33	34	35	36
		Borgerpartiet, de borgerlige partiers felleslister og samlingspartiet.			Det norske Arbeiderparti.			Norges kommunistiske parti.		
		Liste-stemmer.	Stemmesedler.	Representanter.	Liste-stemmer.	Stemmesedler.	Representanter.	Liste-stemmer.	Stemmesedler.	Representanter.
1	Østfold	122 192	6 394	101	401 596	18 209	258	8 224	283	2
2	Akershus	139 915	6 695	113	786 435	37 971	345	14 229	658	3
3	Hedmark	104 774	6 952	89	476 785	26 601	311	50 267	2 982	23
4	Opland	22 513	2 266	44	232 029	17 014	227	9 795	581	4
5	Buskerud	192 041	12 237	156	296 907	18 429	216	11 105	488	3
6	Vestfold	163 490	8 108	138	158 214	7 956	122	-	-	-
7	Telemark	9 725	1 000	26	229 232	11 424	234	11 627	436	8
8	Aust-Agder	26 125	1 713	40	85 018	5 250	139	-	-	-
9	Vest-Agder	23 599	1 809	66	33 602	2 119	41	-	-	-
10	Rogaland	61 302	3 765	99	61 809	3 228	57	3 099	152	1
11	Hordaland	99 667	6 168	151	105 081	5 580	91	40 818	1 675	18
12	Sogn og Fjordane . .	50 960	3 697	116	62 222	3 963	113	6 511	283	4
13	Møre	35 176	2 879	98	82 395	5 280	147	986	62	1
14	Sør-Trøndelag	52 435	3 875	110	151 481	8 341	178	19 288	1 048	16
15	Nord-Trøndelag . . .	43 745	3 003	83	108 855	6 977	166	13 820	808	13
16	Nordland	125 129	8 281	197	175 064	9 530	209	10 041	427	7
17	Troms	45 799	2 507	69	120 326	5 933	144	4 586	204	4
18	Finnmark	43 987	2 424	61	49 022	2 815	65	17 585	871	22
		1 362 574	83 773	1 757	3 616 073	196 620	3 063	221 981	10 958	129

¹ De oppførte tall er differensen mellom antall godkjente stemmer ved forholdsvalgene og det tall som fremkommer

**fordeling på de forskjellige partigruppers lister ved forholdsvalgene i
dene.
fylkesvis.**

37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	Nr.	
Liste-stemmer.	Stemmesedler.	Representanter.	Liste-stemmer.	Stemmesedler.	Representanter.	Liste-stemmer.	Stemmesedler.	Representanter.	Liste-stemmer.	Stemmesedler.	Differens ¹ .	Representanter.		
Småbrukernes, arbeidernes og fiskernes fellesliste.			Andre partigruppers lister, upolitiske eller lokale grupper.			Ville stemmer.			Samtlige godkjente listers stemmetall.					
17 456	938	18	39 285	1 869	32	143	8	-	842 853	40 916	223	652	1	
-	-	-	29 485	1 622	28	179	9	-	1 760 437	86 001	208	800	2	
4 021	242	2	11 039	814	10	147	10	-	978 667	55 330	181	632	3	
8 172	594	7	5 859	487	6	199	15	-	592 147	44 983	249	648	4	
590	30	-	1 330	99	1	133	8	-	637 966	40 393	131	520	5	
-	-	-	16 047	1 073	29	911	33	-	596 592	28 617	216	475	6	
15 785	842	20	26 457	1 193	27	338	33	1	581 692	28 789	156	616	7	
15 045	900	23	26 744	1 492	38	171	11	-	300 808	18 128	131	488	8	
6 920	438	11	35 963	1 907	55	1 671	108	1	231 975	13 710	111	400	9	
5 593	367	8	50 576	3 318	80	3 715	293	6	309 211	18 010	206	408	10	
12 800	913	22	161 781	11 022	325	7 274	533	4	601 751	36 230	305	834	11	
3 557	345	10	98 651	6 135	171	2 101	131	-	322 022	21 137	335	643	12	
8 324	648	24	349 321	20 076	524	2 587	152	-	563 934	34 154	636	936	13	
14 760	1 044	32	49 265	3 363	112	4 448	278	8	572 293	32 331	316	780	14	
4 186	438	11	25 164	1 853	57	602	58	-	377 035	24 092	141	596	15	
20 012	1 274	28	174 211	9 570	224	584	37	-	598 152	34 192	525	784	16	
25 641	1 363	36	112 996	6 882	190	682	37	-	357 707	19 209	284	496	17	
20 122	1 262	34	34 057	1 978	44	149	10	-	185 545	10 417	126	248	18	
182 984	11 638	286	1 248 231	74 753	1 953	26 034	1 764	20	10 410 787	586 639	4 480	10 956		

ved divisjon av det samlede antall listestemmer med representantenes antall.

Tabell 4. De offisielle valglisters stemmetall og representanter ved forholdsvalgene

Nr.	Byer.	1	2	3	4	5	6	7	8	9
		Høire			Høires og frisindede folkepartis felleslister.			Frisindede folkeparti		
		Liste-stemmer.	Stemmesedler	Representanter.	Liste-stemmer.	Stemmesedler	Representanter.	Liste-stemmer.	Stemmesedler	Representanter.
De større byer.										
1	Halden	-	-	-	84 443	1 624	19	-	-	-
2	Sarpsborg	-	-	-	63 803	1 227	12	-	-	-
3	Fredrikstad	114 071	2 194	19	-	-	-	-	-	-
4	Moss	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5	Oslo	5 005 485	59 589	39	-	-	-	163 230	1 943	1
6	Hamar	31 351	870	11	-	-	-	10 725	298	4
7	Lillehammer	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8	Gjøvik	-	-	-	-	-	-	-	-	-
9	Hønefoss	-	-	-	-	-	-	-	-	-
10	Drammen	336 064	5 601	28	-	-	-	43 732	729	3
11	Kongsberg	-	-	-	-	-	-	-	-	-
12	Horten	-	-	-	-	-	-	-	-	-
13	Tønsberg	115 489	2 221	27	-	-	-	-	-	-
14	Sandefjord	-	-	-	45 924	1 276	20	-	-	-
15	Larvik	78 593	1 511	18	-	-	-	-	-	-
16	Kragerø	13 201	471	8	-	-	-	6 820	244	4
17	Porsgrunn	50 407	1 146	14	-	-	-	-	-	-
18	Skien	-	-	-	94 355	1 573	15	-	-	-
19	Notodden	-	-	-	-	-	-	-	-	-
20	Risør	6 990	250	5	-	-	-	6 026	215	4
21	Arendal	79 782	1 534	24	-	-	-	-	-	-
22	Kristiansand	-	-	-	94 612	1 577	13	-	-	-
23	Mandal	-	-	-	10 332	369	8	-	-	-
24	Egersund	-	-	-	6 963	249	6	-	-	-
25	Stavanger	395 580	5 817	23	-	-	-	-	-	-
26	Haugesund	-	-	-	-	-	-	117 077	1 951	21
27	Bergen	506 345	6 662	13	-	-	-	515 886	6 788	13
28	Ålesund	-	-	-	1 82 998	1 383	13	-	-	-
29	Molde	-	-	-	-	-	-	-	-	-
30	Kristiansund	90 280	1 736	16	-	-	-	33 857	651	6
31	Trondheim	465 424	6 124	22	-	-	-	246 169	3 239	11
32	Namsos	8 329	298	5	-	-	-	-	-	-
33	Bodø	-	-	-	22 830	815	12	-	-	-
34	Narvik	-	-	-	-	-	-	24 058	547	7
35	Harstad	-	-	-	9 691	346	8	-	-	-
36	Tromsø	-	-	-	39 314	756	11	-	-	-
37	Hammerfest	-	-	-	6 120	219	4	-	-	-
38	Vardø ²	-	-	-	10 213	365	8	-	-	-
	Tilsammen	7 297 391	96 024	272	571 598	11 779	149	1 167 580	16 605	74
	De mindre byer	16 483	825	27	27 494	1 375	41	4 465	223	7
	Rikets byer	7 313 874	96 849	299	599 092	13 154	190	1 172 045	16 828	81

¹ Egentlig høire og samlingspartiet. ² Efterat denne opgave blev avgitt har Justisdepartementet bestemt avholdt

**tantenes fordeling på de forskjellige partigruppers lister
i byene.**

10	11	12	13	14	15	16	17	18	Nr.	
Venstre.			Borgerpartiet, de borgerlige partiers felleslister.			Avholdspartiet og kirkelig interesserte.				
Liste- stemmer.	Stemmesedler	Representanter.	Liste- stemmer.	Stemmesedler	Representanter.	Liste- stemmer.	Stemmesedler	Representanter.		
14 214	273	3	-	-	-	15 160	292	3	1	
60 160	1 157	11	-	-	-	-	-	-	2	
27 466	528	4	-	-	-	-	-	-	3	
-	-	-	68 686	1 561	19	-	-	-	4	
424 676	5 056	3	-	-	-	-	-	-	5	
10 721	298	3	-	-	-	-	-	-	6	
-	-	-	41 790	1 161	18	-	-	-	7	
11 244	312	5	27 554	765	12	-	-	-	8	
-	-	-	22 716	811	15	6 763	242	4	9	
18 666	311	1	-	-	-	-	-	-	10	
31 335	871	11	13 692	380	4	-	-	-	11	
29 795	573	7	92 348	1 776	21	14 081	271	3	12	
14 448	278	3	-	-	-	23 880	459	5	13	
18 416	511	8	-	-	-	-	-	-	14	
43 371	834	9	-	-	-	-	-	-	15	
8 890	318	5	-	-	-	-	-	-	16	
30 682	697	9	-	-	-	15 068	342	4	17	
113 154	1 886	18	16 500	275	2	-	-	-	18	
15 800	439	6	31 145	865	12	-	-	-	19	
7 678	274	6	-	-	-	6 231	223	5	20	
21 790	419	6	-	-	-	23 727	456	7	21	
133 161	2 219	18	-	-	-	79 314	1 322	11	22	
9 633	344	7	-	-	-	8 556	306	6	23	
5 721	204	5	-	-	-	12 062	431	11	24	
354 005	5 206	20	-	-	-	-	-	-	25	
126 058	2 101	23	-	-	-	-	-	-	26	
573 482	7 546	14	-	-	-	187 825	2 471	4	27	
107 339	1 789	17	-	-	-	42 746	712	6	28	
9 629	344	8	11 720	419	10	-	-	-	29	
28 530	549	5	-	-	-	20 250	389	3	30	
75 899	999	3	95 912	1 262	4	57 533	757	2	31	
9 729	347	7	-	-	-	4 382	156	3	32	
5 347	191	3	-	-	-	10 435	373	5	33	
17 978	409	5	13 411	305	4	-	-	-	34	
5 613	201	5	-	-	-	1 257	45	1	34	
50 857	978	15	12 475	240	3	-	-	-	36	
9 530	340	7	-	-	-	-	-	-	37	
6 926	247	6	-	-	-	-	-	-	38	
2 431 943	39 049	286	447 949	9 820	124	529 270	9 247	83		
73 524	3 676	101	74 843	3 742	113	11 441	572	12		
2 505 467	42 725	387	522 792	13 562	237	540 711	9 819	95		

nytt valg. For dette er oppgave ikke kommet inn.

Tabell 4 (forts.). De offisielle valglisters stemmetall og representanter ved forholdsvalgene

Nr.	Byer.	19	20	21	22	23	24	
		Det norske Arbeiderparti			Norges kommunistiske Parti.			
		Listestemmer.	Stemmesedler.	Representanter.	Listestemmer.	Stemmesedler.	Representanter.	
D e s t ø r r e b y e r.								
1	Halden	123 957	2 384	27	-	-	-	
2	Sarpsborg	147 791	2 842	27	14 341	276	2	
3	Fredrikstad	168 802	3 246	29	-	-	-	
4	Moss	93 953	2 135	25	-	-	-	
5	Oslo	5 228 559	62 245	41	66 585	793	-	
6	Hamar	49 276	1 369	18	-	-	-	
7	Lillehammer	31 257	868	13	2 313	64	1	
8	Gjøvik	41 518	1 153	18	3 519	98	1	
9	Hønefoss	13 059	466	9	-	-	-	
10	Drammen	381 364	5 523	28	-	-	-	
11	Kongsberg	56 603	1 572	19	-	-	-	
12	Horten	89 503	1 721	21	-	-	-	
13	Tønsberg	73 197	1 408	17	-	-	-	
14	Sandefjord	20 231	562	8	-	-	-	
15	Larvik	109 703	2 110	25	-	-	-	
16	Kragerø	16 664	595	11	-	-	-	
17	Porsgrunn	53 031	1 205	15	9 634	219	2	
18	Skien	112 560	1 876	17	50 830	847	8	
19	Notodden	46 969	1 305	18	-	-	-	
20	Risør	10 136	362	8	-	-	-	
21	Arendal	46 899	902	14	5 323	102	1	
22	Kristiansand	128 902	2 148	18	-	-	-	
23	Mandal	9 673	345	7	-	-	-	
24	Egersund	6 039	216	5	1 721	61	1	
25	Stavanger	428 729	6 305	24	23 272	342	1	
26	Haugesund	88 036	1 467	16	-	-	-	
27	Bergen	844 647	11 114	21	423 893	5 578	11	
28	Ålesund	144 724	2 412	23	8 465	141	1	
29	Molde	10 443	373	9	-	-	-	
30	Kristiansund	124 181	2 388	22	5 142	99	-	
31	Trondheim	494 972	6 512	24	210 253	2 767	10	
32	Namsos	18 780	671	13	-	-	-	
33	Bodø	15 142	541	8	-	-	-	
34	Narvik	88 145	2 003	26	7 097	161	2	
35	Harstad	10 049	359	8	7 161	256	6	
36	Tromsø	49 717	956	15	16 715	321	5	
37	Hammerfest	22 451	802	17	-	-	-	
38	Vardø	13 349	477	11	2 075	74	1	
		Tilsammen	9 363 011	134 938	675	858 339	12 199	53
De mindre byer			85 793	4 292	117	5 011	251	6
Rikets byer			9 448 804	139 230	792	863 350	12 450	59

¹ De opførte tall er differensen mellem antall godkjente stemmer ved forholdsvalg og det tall som frem-

**sentantenes fordeling på de forskjellige partigruppers lister
i byene.**

25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	Nr.	
Andre partigruppers lister, upolitiske eller lokale gruppers lister.			Ville stemmer.			Samtlige godkjente listers stemmetall.					
Liste- stemmer.	Stemmesedler	Representanter.	Liste- stemmer.	Stemmesedler.	Representanter.	Liste- stemmer.	Stemmesedler.	Differens ¹ .	Representanter.		
-	-	-	3	-	-	237 777	4 573	-	52	1	
-	-	-	331	7	-	286 426	5 509	11	52	2	
-	-	-	2	-	-	310 341	5 968	19	52	3	
-	-	-	15	-	-	162 654	3 696	6	44	4	
-	-	-	59	-	-	10 888 594	129 626	6	84	5	
-	-	-	-	-	-	102 073	2 835	6	36	6	
9 811	273	4	3	-	-	85 174	2 366	-	36	7	
-	-	-	3	-	-	83 838	2 328	3	36	8	
-	-	-	6	-	-	42 544	1 519	4	28	9	
-	-	-	5	-	-	729 831	12 164	3	60	10	
7 268	202	2	2	-	-	108 900	3 025	4	36	11	
-	-	-	8	-	-	225 735	4 341	6	52	12	
-	-	-	9	-	-	227 023	4 366	13	52	13	
-	-	-	-	-	-	84 571	2 349	3	36	14	
-	-	-	46	1	-	231 713	4 456	6	52	15	
-	-	-	-	-	-	45 575	1 628	13	28	16	
-	-	-	21	1	-	158 843	3 610	4	44	17	
-	-	-	14	-	-	387 413	6 457	8	60	18	
-	-	-	10	-	-	93 924	2 609	4	36	19	
-	-	-	8	-	-	37 069	1 324	6	28	20	
-	-	-	43	1	-	177 564	3 414	52	21		
-	-	-	108	2	-	436 097	7 268	12	60	22	
-	-	-	8	-	-	38 202	1 364	10	28	23	
-	-	-	16	1	-	32 522	1 162	31	28	24	
-	-	-	110	2	-	1 201 696	17 672	23	68	25	
-	-	-	41	1	-	331 212	5 520	9	60	26	
-	-	-	20	-	-	3 052 098	40 159	9	76	27	
-	-	-	36	1	-	386 308	6 438	21	60	28	
1 832	65	1	28	1	-	33 652	1 202	6	28	29	
-	-	-	54	1	-	302 294	5 813	14	52	30	
-	-	-	6	-	-	1 646 168	21 660	4	76	31	
1 373	49	-	5	-	-	41 225	1 472	6	28	32	
-	-	-	2	-	-	150 691	3 425	-	44	33	
-	-	-	14	-	-	33 785	1 207	18	28	34	
10 328	199	3	23	-	-	179 429	3 450	8	52	35	
-	-	-	1	-	-	38 102	1 361	10	28	36	
2 511	90	2	-	-	-	35 074	1 253	-	28	37	
33 123	878	12	1 060	19	-	22 701 264	330 558	318	1 728		
20 448	1 022	36	171	6	-	319 673	15 984	50	460		
53 571	1 900	48	1 231	25	-	23 020 937	346 542	368	2 188		

kommer ved divisjon av listestemmene med representantenes antall.

